

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk 15 centiemen.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 5 JULI.

Provinciale-raad van Limburg.

Wij hebben verleden donderdag in eenige woorden gewag gemaakt van het schoone feest dat verleden dinsdag plaats had te Hasselt bij de vijf en twintigste herkiezing van M. Jaminé als voorzitter van den provincialen-raad. Wij hebben gemeld dat Z. M. de Koning, bij deze gelegenheid aan onzen achtbaren medeburger het kruis van Groot-officier der Leopolds-orde had gezonden.

Ziehier desaan gaande eenige breedere bijzonderheden.

Na de herkiezing van den heer Jaminé als voorzitter van den raad, nam M. Nagels het woord.

« De man, zeide hij, dien gij met de eenparigheid uwer stemmen komt te vereeren, is voor de eerste maal in den provincialen-raad getreden, als raadsheer van het kanton Tongeren, in 1839, zonder dat, tot den dag van heden het vertrouwen der kiezers hem ooit ontbroken heeft. Na gedurende eenigen tijd het ambt van onder-voorzitter bekleed te hebben, werd hij tot den voorzitters zetel geroepen in 1848 en, sedert dien tijd, heeft de groote meerderheid, om niet te zeggen de eenparigheid der raadsleden, nooit gearzeld zijn mandaat te vernieuwen.

« Vier en dertig jaren ijerige medewerking, vijf en twintig jaren onafgebroken voorzitterschap zijn genoeg zeldzame en genoeg betekenende daadzaken om een oogeblik de aandacht van den Raad te vestigen. »

De redenaar vraagt zich daarna welke de oorzaken zijn die zulk vertrouwen en zulke toegenegenheid hebben kunnen inboezemen aan het kiezerskorps dat zich somtijds zoo veranderlijk, zoo onstandvastig toont? Deze redenen moeten gezocht worden in de verhevene begaafdheid die M. Jaminé onderscheiden, in de verhevenheid zijns verstands, in de uitstekende hoedanigheden zijns harte zijne vaderlandslievende gevoelens en zijne onbepaalde gehechtheid aan de openbare belangen.

De provinciale raad kon niet nalaten de plechtige omstandigheid van de vijf en twintigste herkiezing zijns voorzitters te baat te nemen, om dien gedenkwaardigen dag te vereeuwigen door een alijdurend monument. De provincie Limburg heeft inderdaad het zeldzaam geluk, voor de eerste maal in België, het zilveren jubelfeest van haren voorzitter te kunnen vieren.

Na 25 jaren, hervindt de provinciale raad in zijn midden den gekozen van 1848, die aldaar verschijnt met de zelfde uitgestrekte geestvermogens als eertijds, met dezelfde zielkrachten welke de ouderdom niet heeft kunnen bedwingen, met dezelfde vaderlandse gevoelens die hem in 1829 bezielde als opsteller van den *Eclaircissement*, in 1834 als uitstekend lid van het onsterfelijk nationaal Congres; den dapperen verdediger der miskenende rechten onzer Limburgsche en Luxemburgsche broeders; den Belg van hart en ziel die ten dienste van het vaderland opsprong in tijd van gevaar; den welsprekenden tolk van alle provinciale-raden die in 1860 zich rond den troon des Konings schaarden, den grooten burger die den roem en het geluk gevonden heeft in de edele werkzaamheden des verstands, in de getrouwheid aan land en kerk, in de wijze toepassing der vrijheid.

De provinciale raad heeft met eenparige stemmen besloten dat de gelaatstrekken van den achtbaren heer Jaminé, die sedert vijf en twintig jaren met zooveel talent als onderscheiding den provincialen-raad voorzit, op doek zullen geschilderd worden. Dit portret zal geplaatst worden in de vergaderzaal der bestedige deputatie. De onkosten zullen ingeschreven worden op de provinciale begrooing der onvoorziene uitgaven.

M. Bovy, gouverneur van Limburg heeft hartelijke woorden gesproken. De gebeurtenis van dezen dag, zeide hij, is zonder voorgaande in de jaarboeken der beraadslagende vergaderingen. Ik geloof niet, dat er een enkel voorbeeld bestaat van eenen openbaren mandataris die gedurende vijf en twintig jaren om zoo te zeggen met eenparige stemmen op de voorzitters plaats gehandhaafd werd door eene ver-

gadering die alle twee jaren voor de heft hernieuwd wordt en die op vijf en twintig jaren omtrent geheel veranderd is.

M. Bovy zeide verder dat de Koning niet had willen onverschillig blijven aan dit aangename feest. Hij heeft er aan deel genomen door aan M. Jaminé eene onderscheiding te gunnen die slechts aan eenige zeldzame en uitgekokene mannen wordt toegekend. Z. M. heeft den achtbaren heer Jaminé het kruis van Groot-officier der Leopolds-orde gezonden.

Terzelfder tijd overhandigde M. Bovy aan den heer Jaminé het eereteeken dezer verhevene onderscheiding.

Men zal zonder moeite begrijpen hoezeer de eerbiedwaardige voorzitter bewogen was.

« Mijn eerste plicht, zeide hij, is van mijne dankbaarheid te betuigen aan den Koning en aan het gouvernement, zonder daarom te kort te blijven aan den dank dien ik verschuldigd ben aan onzen geachten gouverneur die mij, met deze ster op mijne borst te hechten, het bewijs geeft dat zijn invloed niet onwerkzaam geweest is.

« Hoe zou ik kunnen nalaten mijnen dank uit te drukken jegens den provincialen-raad en jegens degenen welke hunne lotsbestemmingen van ons verwijderd hebben, voor de bewijzen van toegenegenheid welke zij mij gedurende zoo veel jaren gegeven hebben. Gij vooral, die door een schitterende betooging dezelve komt te bekroonen, luistert: Deze verhevene onderscheiding waarmede ik vereerd word, is mij des te kostbaarder, daar het door u, voor u en tusschen u is dat ik dezelve verwoyen heb.

« Hoe zou ik ook den achtbaren heer Nagels niet bedanken voor de vleiende woorden die hij mij heeft toegesproken en die ik grootendeels moet toeschrijven aan eene langdurige vriendschap die nooit in gebreke gebleven is.

« Mijnbeeren, er zijn oogenblikken waar de beweging u belet betamelijk de gevoelens uit te drukken die u bezielen. Laat mij toe op te houden; mijne gezondheid vereischt het en ik weet dat gij aan dezelve te veel prijshecht om mijne vraag te weigeren. Nog eens: Dank! (Langdurige toejuichingen.)

Brussel, 4 juli 1873.

Mijnheer de Postrijder.

België heeft het ongeluk van verdeeld te zijn in twee omtrent gelijke deelen, waarvan het een vlaamsch en het andere fransch of waalsch spreekt. Deze verdeling bestaat, en er is geen middel om dezelve te doen verdwijnen. De beide deelen, ik heb er de overtuiging van, zijn uit gansch harte gehecht aan onze vrije en nationale instellingen; beide vragen niet beter dan broederlijk te leven onder de vaderlandsche spreuk: Eendracht maakt macht.

Maar zulks belet niet dat de Vlamingen maar al te dikwijls te klagen hebben, dat de voordeelen te dikwijls van den kant der Walen zijn en dat de Vlaamsche jongens eenigzins als vreemdelingen in hun eigen land behandeld worden.

Ik wil niet zeggen dat er niet eenige overdrijving bestaat in de klachten welke sommige Vlamingen doen hooren. Maar is het kinderachtig deze overdrijvingen in het licht te stellen om daarbij de vlaamsche beweging te benadeelen? Moet men de vlaamsche zaak veroordeelen omdat men kan bewijzen dat men hier of daar wat te verre gaat?

In onze vlaamsche provinciën treft men alle dagen lieden aan die geen fransch verstaan. Voor de tribunalen en gerechtshoven wordt niet anders dan in het fransch gepleit en gevonnisd. Is dat geen onrecht? Stel u eens in de plaats van eenen betichtten die onder beschuldiging van de eene of andere misdaad voor het hof van assisen verschijnt. Hij verstaat geen fransch. Hij wordt nedergedruwd op de bank der misdadigers; de griffier staat op en geeft lezing van eene fransche beschuldigings acte. De betigte luistert met al zijne ooren maar hij verstaat geen zalig woord. Is dat geen misbruik? Die mensch weet niets van alles wat er rond hem omgaat. En nogtans zijne eer en dikwijls zijn leven zijn in het spel.

Ziedaar een enkel misbruik dat ik aanhaal en dat eenig voorbeeld is genoeg om de rechtvaardigheid der vlaamsche beweging te bewijzen.

Verleden zondag hielden de Vlamingen eenen Landdag in de groote zaal van den Alhambra. Uit de voornaamste steden der vlaamsche provinciën en zelfs uit Luik waren de genootschappen opgetreden om er deel aan te nemen. Ik ben verre van alles goed te keuren wat er op den vlaamschen meeting voorgesteld en toegejuigd is. Doch al is alles niet even recht in den haak geweest, al zijn er ook wat dwaasheden verkocht, dit kan geenszins de vlaamsche zaak benadeelen. Er bestaat voor den Vlaming een allergrootste onrecht dat is van in zijn eigen land in eene vreemde taal bestuurd en gevonnisd te moeten worden. Daartegen moet niet alleen elke Vlaming maar elk eerlijk hart protesteeren; daartegen ook is het dat de Landdag opkwam.

Jan van Brussel.

Ziehier den tekst van 't wetsontwerp, opge- maakt door de commissie tot herziening des Wetboeks van crimineel onderzoek, nopens het gebruik der talen voor de justitie:

Vorbereidende proceduur:

1° Art. — In de provinciën West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Limburg, evenals in 't rechterlijk arrondissement van Leuven, zal de voorbereidende proceduur gedaan worden in 't Vlaamsch, behoudens de volgende beperkingen:

2. — Wanneer een betichte of een getuige vragen zal, dat er gebruik gemaakt worde van de Fransche taal, zal de ondervraging of de getuigenis in 't Fransch ontvangen en aangeeteekend worden.

3. — De verslagen der experten en mannen van de kunst zullen opgesteld zijn in diegene der beide talen, welke 't hun passen zal te gebruiken.

4. — De proceduur bij 't verhoor zal gedaan en het vonnis gegeven worden in het Vlaamsch.

Nogtans zoo een betichte, een beschuldigde of getuige vraagt om in 't Fransch te worden gehoord, zal er aan zijne vraag mogen voldaan worden.

Indien de beschuldigde of de betichte maar enkel Fransch kent, zal er van die taal gebruik worden gemaakt voor de proceduur en het vonnis.

De niet-nakoming der schikkingen van dit artikel zal de ongeldigheid der proceduur en van 't vonnis niet medebrengen, indien zij gebeurd is zonder tegenkanting van eenige der partijen.

5. — Wanneer er in eene zelfde zaak beschuldigten of betichtten zullen zijn, die niet dezelfde taal spreken, wordt de keus der taal, van de twee, die in België worden gesproken, aan de waardeering des rechters overgelaten.

6. — De verdediger des beschuldigten of betichtten zal mogen gebruik maken van de Fransche taal, op voorwaarde, den officier van 't openbaar ministerie er van te verwittigen, die, in dit geval, zich van dezelfde taal zal mogen bedienen.

Rechtbanken van 't arrondissement Brussel.

7. — In het rechterlijk arrondissement Brussel zullen de Fransche en Vlaamsche taal voort gebezigd worden in het onderzoek, en voor 't vonnis, ingevolge de behoeften van elke zaak.

Assisenhof van Brabant.

8. — Voor het Assisenhof van Brabant zullen 't onderzoek en de debatten in 't Fransch geschieden.

Beroepshoven van Brussel en Luik.

9. — De proceduur zal in 't Fransch gebeuren voor de beroepshoven van Brussel en Luik; nogtans zal er bij 't dossier door de zorgen van den procureur-generaal, eene Vlaamsche vertaling worden gevoegd:

1° Van de verzendingsarresten naar de Assisenhoven van Antwerpen en Limburg, evenals van de beschuldigingsakten;

2° Van de verzendingsarresten naar de correctionneele en politierechtbanken dezer provinciën, en naar degene van 't arrondissement Leuven.

Overgaande schikking.

10. — De eerste schikking van het 4° artikel, wat betreft de debatten in 't verhoor, zal

maar verplichtend zijn drie jaren na de afkondiging der tegenwoordige wet.

STADS- EN PROVINCIE NIEUWS.

De ruiming van den Jeker, de kleine-beek, de zoogenaamde Beek en de Leerlooiersbeek, vloeiende door de gemeenten Tongeren, Opbeers, Wouteringen, Lauw, Ruten, Coninxheim, Nederheim, Sluisen, Mall, Rockelingen, Bitsingen, Wonck, Eben-Emael, Canne, Heur-le-Tixhe en Freeren zal geschieden den 14, 15 en 16 juli. De nalatigen zullen vervangen worden door werklieden ten hunner kosten den 15, 16, 17, 18 juli en volgende dagen.

De sluisen en afsluitingen zullen open blijven van zondag 13 juli ten 8 ure 's avonds, tot vrijdag 18 op hetzelfde uur.

Voor den Ouden-Jeker, onder Tongeren, zal de ruiming plaats hebben van don 7 tot den 12 juli.

Men schrijft uit Brussel:

De gemeenteraad van Brussel is de vriend der vrijdenkers en van de personen, welke buiten elken godsdienst sterven. Hij heeft eenen prachtigen doodwagen doen maken, om hunne lijken naar het kerkhof te voeren. Vooraan op de draperijen staan de vier groote vergulde letters: S. P. Q. B.

— Men schrijft uit Blankenberge:

Er is aan het ministerie door eene Engelsche maatschappij eene vraag toegezonden om Blankenberge, op eene door het gouvernement aangegeude plaats, eene zeezwandeling te mogen bouwen.

Deze maatschappij stelt voor, de inrichting van deze nieuwigheid in aanbesteding te leggen en de bemachting tot het bouwen te verleenen aan hem, die binnen den korsten tijd aan het gouvernement deze zeezwandeling zou afslaan.

De wandeling zou van aan den voet des steendijks eene lengte hebben van 135 meters dan het staketsel der schuilhaven, en zou 135 meters dieper in de zee liggen dan de zeehoofden. De wandeling zou negen meters breedte hebben; op het einde zou eene plaats geschikt worden, waar de vreemdelingen zouden kunnen rusten en verfrischen bekomen, daar zou men ook concerten geven in eenen kiosk, tot dat einde gebouwd.

Er is aan het ministerie de toelating gevraagd om op het einde van het oostersch staketsel der schuilhaven gedurende het hadgetijde 1873 feesten te mogen inrichten, ten einde aan de menigvuldige vreemdelingen eenig vermaak, eenig tijdverdrift te verschaffen.

Indien deze toestemming verleend wordt, zal het tegenwoordig bestaande plein wel vier maal grooter gemaakt worden; in eene kiosk zullen er concerten van klassieke muziek gegeven worden; aldaar zullen ook twee stoomboten, die gedurende het hadgetijde nogmaals vermaaksreisjes zullen inrichten, de vreemdelingen opnemen en van boord brengen, zoodat de in- en ontschepping geene onaangenaamheid of gevaar meer zal opleveren.

De vergrooing van het plein, gansch in ijzer gemaakt, wordt te Brussel, volgens teekeningen van den heer bouwkundige Jozef Hoste, vervaardigd.

Indien het gouvernement gehoor geeft aan de aanvraag van de heer Siapelot van Sint-Jans-Molenbeek, zal Blankenberge met Oostende door eenen tramway (Amerikaanschen ijzeren weg) voor 1874 verbonden zijn — Van eenen anderen kant is er spraak, dat de maatschappij die de vergunning bekomen heeft eenen Amerikaanschen ijzeren weg te Brugge te plaatsen van gedacht is hare lijn te leggen van de Brugse statie, langs den Steenweg tot aan Blankenberge.

— KONINKLIJKE ARTILLERIE. — Zalf en Pillen van Holloway.

— Een sergeant der koninklijke artillerie schrijft, onder dagteekening van 12 December 1872, van Poonamattie, residentschap Madras, dat zijn rechterbeen, van de knie af tot aan de kuit toe, de zetel was van ziekte en bederf, dat hij zich, sedert een jaar in het hospitaal bevond, zonder eenige beterschap van zijne pijn te ondervinden en dat hij, niet meer wetende wat aan te vangen, besloot eene proeve te nemen met de beroemde Pillen en Zalf van Holloway. Deze geneesmiddelen verlichtten terstond de pijn die hij leed, zij verdreven de kwade sappen uit zijn been, genazen de kwaal die ongeneeslijk scheen, en herstelden hem volkomen van zijne ziekte. Wij bevelen, in 't bijzonder, den soldaten en zeelieden aan hunne toevlugt te nemen tot die uitmuntende geneesmiddelen, voor de genezing van verouderde wonden en ettergezwellen, en wel voornamelijk wanneer zij uit onvoorzigtigheid voortkomen en ongeneeslijk schijnen.